

Растителнозащитни грижи при овощни култури, лоза и зеленчуци

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.04.2017 Брой: 4/2017

През април семковите овощни видове встъпват от фенофаза „разпукване на цветни пъпки” – „розов бутон” до фенофаза „цъфтеж”. Фенофазата на развитие на костилковите овощни видове е “бял бутон” - „пълнен цъфтеж” - „формиране на завръз”. През този период вегетационните пръскания се провеждат срещу редица икономически важни болести и неприятели по овощните култури.

ОВОЩНИ КУЛТУРИ

Семкови овощни видове

Основни вредители за периода

Струпасване по ябълка и круша *Venturia inaequalis*; *Venturia pirina*

Брашнеста мана по ябълката *Podosphaera leucotricha*

Загиване на завръзките на дюлята *Monilinia Cydoniae*

Огнен пригор *Erwinia amylovora*

Ябълков плодов червей *Laspeyresia pomonella* = *Cydia pomonella*

Ябълкова плодова оса *Hoplocampa testudinea*

Обикновена крушова листна бълха *Cacopsylla pyri*

Кръгломиниращ молец *Cemiotoma scitella* = *Leucoptera malifoliella*

Листни въшки сем. *Aphididae*

• Струпяване по ябълка и круша

Патогенът атакува листата още след разпукването на пъпките. При разтваряне на листата гъбата заразява както долната, така и горната повърхност. По долната повърхност на младите листа се развива кадифен, масленозелен плесенов налеп, с неясно очертана периферия. По горната страна на листата се формират сиви, гладки петна, в центъра с тъмнозелен налеп. По листните, цветните и плодните дръжки също се развиват петна. В резултат цветовете и младите завръзи опадват.

Стратегия за контрол на вредителя: През вегетацията се провежда предпазно предцъфтежно третиране на ябълката и крушата. Следцъфтежните третираня се извършат в интервал от 8-10 дни в зависимост от използвания фунгицид, метеорологичните условия и степента на зараза. За предпазване от проява на резистентност е задължително да се редуват продукти с различни активни бази и механизъм на действие.

Разрешени продукти за растителна защита:

Ябълка:

антракол 70 вг - 0,2%; делан 700 вдг 0,035%+0,02% дискус дф; дитан дг- 200 г/дка; дитан м-45 - 200 г/дка; дифкор 250 ск - 15 мл/дка; дифо 25 ек/ шардиф 25 ек/дифензон 25 ек - 20 мл/дка; каптан 50 вг - 0,2%; каптан 80 вг - 150-180 г/дка; луна експирианс - 20-75 мл/дка; манфил 75 вг - 320 г/дка; мерпан 80 вдг - 0,15%; полирам дф - 0,2%; санкоцеб 80 вг - 200 г/дка; силит 40 ск - 160 мл/дка; скаб 80 вг - 188 г/дка; скор 250 ек - 0,02%; строби дф /дискус дф - 0,02%; строби дф + делан 700 вдг - 0,02%+0,035% ; тиовит джет 80 вг - 600 г /дка; тирам 80 вг - 0,3%; фабан - 120 мл/дка; флинт макс 75 вг - 0,02%; фолпан 80 вдг - 0,15%; фонтелис ск - 75 мл/дка; хорус 50 вг - 0,03% (предпазно) 0,05% (лечебно) ; шавит ф 72 вдг - 0,2%.

• Ябълкова плодова оса

Осата лети непосредствено преди цъфтежа на ябълката. Храни се с цветен прашец и нектар. Женските снасят във фенофаза „бутонизация“ по едно яйце в цветното дъно, до плодника под тичинките, като правят прорез с яйцеполагалото си в основата на чашелистчетата. Вреди ларвата, която се излюпва в края на цъфтежа на ябълката. Тя се вгризва под кожицата на завръза и прави ход под нея, който често обикаля плода по издутата му част. При нарастване на плода клетките вкорковяват и хлътват.

Стратегия за контрол на вредителя: Химичният контрол е насочен срещу възрастните, преди и по време на яйцеснасяне - фенофаза „зветен бутон“ и срещу ларвит, в стадий на развитие „начало на излюпване“, който е непосредствено след опадване на венчелистчетата, при **ПИБ: 2-3 бр. възрастни/100 клонки; 1-3% повредени завръза.**

Разрешени продукти за растителна защита: децис 2,5 ек - 0,03%; метеор - 60-90 мл/100 л вода.

Костилкови овощни видове

Основни вредители за периода

Сачмянки под. *Stigmina*, *Pseudomonas*, *Xanthomonas*

Ранно кафяво гниене *Monilinia laxa*

Бяла ръжда (Цилиндроспориоза) по череша и вишна *Blumeriella jappii*

Черна сливова плодова оса *Hoplocampa minuta*

Сливов плодов червей *Laspeyresia funebrana* = *Grapholita (Aspila) funebrana*

Източен плодов червей *Grapholitha molesta*

• Бяла ръжда (Цилиндроспориоза) по череша и вишна

Първите инфекции се извършват при влажно, дъждовно и умерено топло време и съвпада с появата на първите листа. По заразените листа се появяват множество дребни пурпурни точки, които по-късно покафеняват и прегарят. При висока влажност, по долната страна на листата, в местата на петънцата се забелязва налеп от бели купчинки. Подобни признаци се наблюдават още по дръжките и завръзките. Листата завършили развитието си са устойчиви на заразата.

Стратегия за контрол на вредителя: Първото пръскане през вегетацията се прави непосредствено след прецъфтяването, а второто и третото - през 10-14 дни, в зависимост от метеорологичните условия и последствието на използвания фунгицид.

Разрешените продукти за растителна защита: делан 700 вдг - 0,05%; сигнум - 0,03%; силит 40 ск - 150 мл/дка; скор 250 ек - 0,03%; флинт макс 75 вг - 30 гр/дка.

• Черна сливова плодова оса

Вреди лъжегъсеницата на неприятеля, която се излюпва в края на цъфтежа на сливите. Храни се с вътрешността на младите плодове и ги изпълва с черна съждива материя. Една ларва, за да завърши развитието си поврежда до 5 плодчета, които след това окапват преждевременно заедно с дръжката.

Стратегия за контрол на вредителя: Да се извърши следцъфтежно пръскане (когато 2/3 от венчелистчетата са завехнали, но не са окапали) срещу лъжегъсениците, преди вгризването им в плодчетата. При силно нападение да се проведе и второ пръскане, когато първите повредени плодчета започнат да опадват.

Разрешени продукти за растителна защита: децис 2,5 ек - 0,05%; суми алфа 5 ек/сумицидин 5 ек - 0,02 %.

ЛОЗА

В този период лозите се намират от фенофаза „набъбване на пъпките“ до поява на „първи реси“.

Основни вредители за периода

Брашнеста мана *Oidium tuckeri*

Екскориоза по лоза *Phomopsis viticola*

Шарен гроздов молец *Lobesia botrana*

Лозова краста *Eriophyes vitis*

• Брашнеста мана

Патогенът зимува в пъпките и по леторастите като мицел, който започва да се развива при температура 6,2°C. Брашнестата мана напада всички зелени части на растението - листа, леторастите, реса и ягорида.

Стратегия за контрол на вредителя: При наличие на симптоми по леторастите, първото пръскане се провежда във фенофаза „пеперуда“ или при дължина на леторастите 6-8 см.

Разрешени продукти за растителна защита: акоидал вг - 0,25%; байфидан 250 ек - 0,01%; байфидан 312 ск - 12 мл/дка; бампер 25 ек - 0,02%; вивандо - 20 мл/дка; динали 090 дк - 50-65 мл/дка; домарк 10 ек - 25-30 мл/дка; индар 050 ев - 0,06%; кабрио топ - 0,2%; колис ск - 0,04 %; куадрис 25 ск - 0,075%; кумулус дф - 0,2-0,3%; ориус 25 ев/династи 25ев/тебумакс 25 ев - 0,04%; систан екозом ев - 0,2-1,5 л/ха ; солфоликид - 0,3%; строби дф/дискус дф - 0,02% ; талендо 20 ек - 20-25 мл/дка; талендо

екстра - 7,5-25 мл/дка; тиовит джет 80 вг - 0,3%; топаз 100 ек - 0,015%; топ плюс 70 вп - 0,1%; фалкон 460 ек/импулс супер ек - 30 мл/дка; флинт макс 75 вг - 0,016%; фоликур 250 ев/хоризонт - 0,04%; фолпан 80 вдг - 0,1 % + ардент 50 ск - 0,015%; шавит 25 ек/тридемон 25 ек - 0,01%; шавит ф 72 вдг - 0,2%.

ЗЕЛЕНЧУКОВИ КУЛТУРИ

Полско производство

Основни вредители за периода

Мана по лука *Peronospora destructor*

Лукова муха *Delia antiqua*

Тютюнев трипс *Thrips tabaci*

• Мана по лука

Болестта се проявява под формата на хлоротични, светлозелени, елипсовидни петна, които при наличие на влага се покриват с виолетов спороносен налеп. Заразяването се осъществява при температура 3–25 °C и задържане на капки вода върху луковите растения.

Стратегия за контрол на вредителя: Самораслите и първично болните растения да се извадят и унищожат. При установяване на първи петна от маната, да се извършат вегетационни третирания. При засушаване третиранията да се провеждат по-рядко.

Разрешени продукти за растителна защита: акробат плюс вг - 200 г/дка; акробат плюс вг нов - 200 г/дка; бордо микс 20 вп - 375-500 г/дка; верита вг - 0,15%; верита нов - 0,15%; корсейт 60 вг - 30-40 г/дка; мелоди компакт 49 вг - 185 г/дка; орвего - 70 мл/дка; пенкоцеб 80 вп - 200-250 г/дка; пенкоцеб 75 вг - 210-260 г/дка; полирам дф - 180-220 г/дка; ридомил голд мц 68 вг - 250 г/дка; ридомил голд р вг - 500 г/дка; сигнум - 150 г/дка.

• Лукова муха

Вредят ларвите, които се вгризват в основата на листата, след което изгризват ход в стъблото и се придвижват в луковицата. Признаците от вредната дейност са пожълтели, изостанали в развитието си растения, които полягат, лесно се отскубват и изсъхват. Повредените растителни тъкани ферментират и имат неприятна миризма на изгнил лук.

Стратегия за контрол на вредителя: Обикновено летежът на мухите започва през втората десетдневка на месец април. Масовият летеж съвпада с цъфтежа на вишните. Това е най-подходящия период за извършване на първото пръскане срещу неприятеля, като се провежда при **Праг на икономическа вредност: 5 бр. мухи/10 откоса с ентомологичен сак**. Нападнатите лукови растения своевременно да се извадят и унищожат.

Разрешени продукти за растителна защита: дека ек/деша ек/дена ек - 50 мл/дка;

метеор - 80-90 мл/100 л вода.